

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до проекту Постанови Верховної Ради України про встановлення Дня української музики

1. Обґрунтування необхідності прийняття проекту Постанови

Ініціатива щодо встановлення Дня української музики була висловлена представниками музичної індустрії під час зустрічі з керівництвом Верховної Ради України 18 вересня 2025 року. Музична спільнота наголосила на необхідності системної державної підтримки української музики в умовах культурної деколонізації та необхідності витіснення російського контенту з українського медіапростору. Саме активна позиція музичної спільноти та її чітке бачення потреб галузі стали основою для розробки проекту Постанови про встановлення Дня української музики як важливого інструменту підтримки вітчизняних музикантів.

Адже сьогодні, коли Україна веде екзистенційну війну проти російської агресії, питання збереження та утвердження національної культурної ідентичності набуває особливо гострого значення. Українська музика стає не лише мистецьким явищем, а й потужним засобом культурного спротиву, консолідації суспільства та збереження національного духу.

Російська агресія забрала життя багатьох українських митців. Актори, музиканти, режисери взяли зброю в руки, захищаючи право України на власну культуру та мову.

Десятиліттями українському суспільству нав'язували російський культурний продукт. Багато митців росіян, які мали популярність в Україні, відкрито підтримали агресію проти нашої держави. Водночас існує величезний пласт талановитої української музики, яка роками боролася за визнання в умовах культурного колоніалізму.

Установлення Дня української музики стане важливим кроком у процесі культурної деколонізації та створення простору для розвитку національного мистецтва. Молоді виконавці зможуть отримати додаткову підтримку та платформу для презентації своєї творчості.

Українська музика сьогодні має потужний міжнародний вплив. Перемога на Євробаченні, світові тури українських виконавців, колаборації з відомими зарубіжними артистами демонструють, що наша музика є важливим інструментом культурної дипломатії.

Відзначення Дня української музики також допоможе молодому поколінню краще пізнати творчість видатних українських митців від класиків до сучасних виконавців. Це сприятиме розвитку естетичного смаку, поваги до культурної спадщини та формуванню стійкої національної ідентичності.

Війна народила нову хвилю української пісенної творчості. Сучасні українські пісні стають символами спротиву та єднання, допомагають зберігати моральний дух суспільства та популяризувати Україну у світі.

День української музики може включати концерти, фестивалі, тематичні заходи у закладах культури та освіти, спеціальні теле- та радіопрोगрами, музичні марафони. Це також може стати приводом для міжнародних культурних подій, що представлятимуть українську музику у світі.

Установлення цього дня є стратегічною необхідністю та інвестицією у культурну безпеку України, консолідацію суспільства та створення позитивного міжнародного іміджу нашої держави через силу мистецтва.

2. Мета і шляхи її досягнення

Метою прийняття проекту Постанови є встановлення офіційного Дня української музики як щорічного державного свята, що відзначатиметься у третю суботу вересня.

Вибір саме цієї дати має глибоке історичне та символічне значення. Адже дата пов'язана з подіями фестивалю "Червона Рута" 1989 року в Чернівцях, коли 24 вересня на закритті фестивалю вперше публічно прозвучав заборонений тоді гімн "Ще не вмерла Україна". Це був акт неймовірної мужності учасників, які ризикували свободою і життям, виконуючи майбутній гімн незалежної України перед тисячами глядачів. Фестиваль вивів українську музику з підпілля на широку сцену та показав силу національної культури як засобу консолідації суспільства. Події фестивалю широко висвітлювалися західними радіостанціями, що допомогло привернути увагу світової спільноти до прагнень українського народу.

Мета також полягає у створенні системної підтримки української музичної індустрії, що допоможе українським виконавцям отримати додаткові можливості для презентації своєї творчості як в Україні, так і за її межами, а також у формуванні стійкої національної ідентичності через популяризацію української музичної спадщини та створенні традиції щорічного святкування досягнень української музичної культури.

3. Загальна характеристика і основні положення проекту Постанови

Проектом пропонується встановити День української музики, який відзначати щорічно у третю суботу вересня.

4. Стан нормативно-правової бази у даній сфері правового регулювання

Прийняття Постанови не передбачає внесення змін до інших законодавчих актів.

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація Постанови не потребуватиме додаткових витрат із Державного бюджету України.

6. Прогноз результатів

Прийняття проекту Постанови матиме комплексний позитивний вплив на розвиток української культури та консолідацію суспільства. Проведення щорічних заходів з нагоди Дня української музики активізує діяльність закладів культури, освіти, інститутів громадянського суспільства та суб'єктів креативної індустрії створивши потужну платформу для презентації творчості українських виконавців різних поколінь та жанрів.

У міжнародному контексті День української музики стане важливим інструментом культурної дипломатії. Систематична популяризація української музичної спадщини через офіційні заходи допоможе зміцнити позитивний імідж держави у світі, поглибити культурні зв'язки з українською діаспорою та залучити увагу міжнародної аудиторії до багатства української культури. Це особливо актуально в умовах протидії російським спробам привласнення української культурної спадщини та поширення дезінформації про Україну.

Народні депутати України

ЄАС ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Підписувач: Санченко Олександр Володимирович

Сертифікат: 3FAA9288358EC00304000000F0DF2E00E7FFE900

Дійсний до: 28.10.2027 0:00:00

Апарат Верховної Ради України
433д9/1-2026/41735 від 26.02.2026

2160549

